

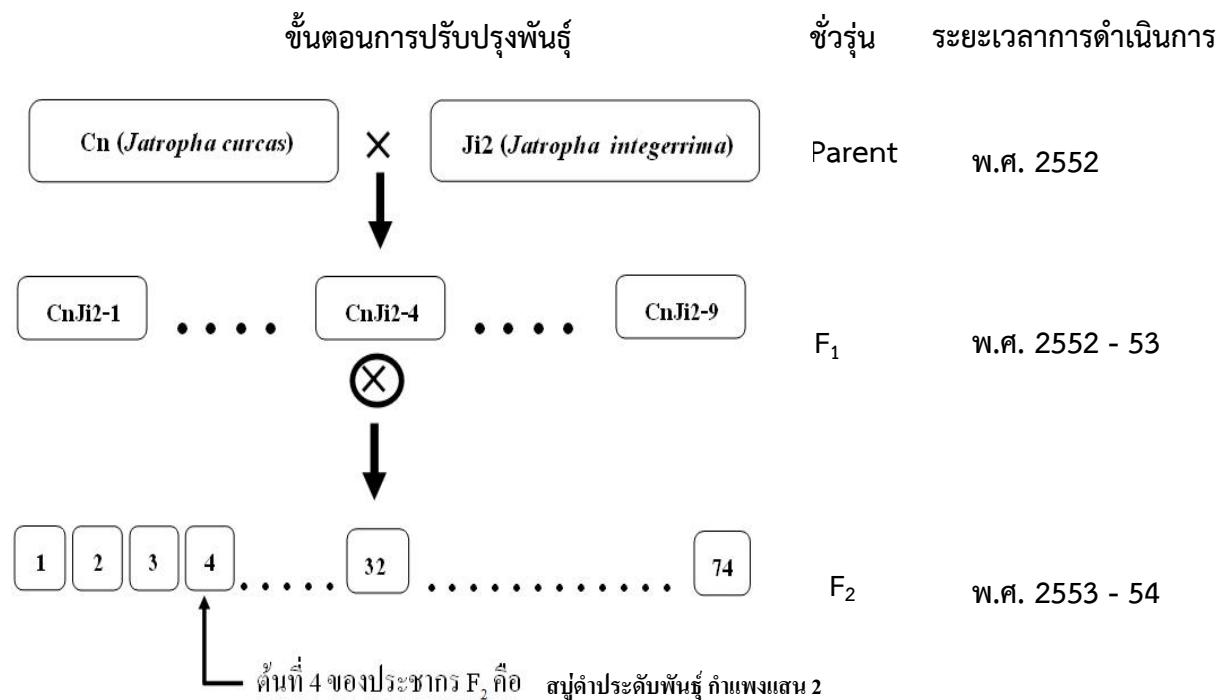
## สบูดำพันธุ์กำแพงแสน 2

### ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล           มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
ที่อยู่                50 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900  
โทรศัพท์           02 579 5578

### แหล่งที่มาและประวัติ

สบูดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 2 เกิดจากความร่วมมือในโครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์สบูดำระหว่างภาควิชาพืชไร่นา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน บริษัทโพรเทคเตอร์ นิวทริชั่น (ประเทศไทยจำกัด) จำกัด และบริษัท ซีเมนต์ไทย โฮลดิ้ง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงพันธุ์สบูดำให้มีผลผลิตสูง ทรงพุ่มเตี้ย ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ในกระบวนการปรับปรุงพันธุ์ ได้เริ่มสร้างความหลากหลายทางพันธุกรรมโดยการผสมพันธุ์ข้ามชนิด (interspecific cross) ระหว่างสบูดำสายพันธุ์จากจังหวัดชัยนาท (Cn) กับเข็มปัตตาเวียต้นแคระ (Ji2) ในประชากร F<sub>2</sub> 74 ต้น ที่เกิดจากการผสมตัวเองของต้น F<sub>1</sub> ต้นที่ 4 (CnJi2-4) พบสบูดำต้นที่ 4 มีลักษณะดอกสีม่วงแดงอ่อน สวยงาม ทรงพุ่มเตี้ย เหมาะแก่การทำให้เป็นไม้ประดับ ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากแผนการปรับปรุงพันธุ์สบูดำดังกล่าว



### จุดประสงค์การปรับปรุงพันธุ์

ปรับปรุงพันธุ์สบูดำลูกผสมข้ามชนิด เพื่อให้ประโยชน์เป็นไม้ประดับในแปลงหรือในกระถาง ที่ให้ดอกสวยงาม

## ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

<b>ชนิดพืช</b>	สบูดำประดับ (Ornamental Jatropha) ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Jatropha</i> sp.
<b>ราก</b>	สบูดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 2 ต้นแรกที่เกิดจากการเพาะเมล็ด มีระบบรากแก้ว (taproot system) ซึ่งหยั่งลึกลงไปใต้ดิน และมีรากแขนง (lateral root) เจริญออกมาจากรากแก้วตามลำต้น หากขยายพันธุ์ด้วยกิ่งชำจะไม่มีรากแก้ว มีแต่รากแขนง
<b>ลำต้น</b>	ลำต้นส่วนโคนสีน้ำตาลอ่อนมีรอยประเป็นเส้น ส่วนปลายสีเขียวเข้ม สบูดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 2 อายุ 1 ปีมีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 5 เซนติเมตร ทรงพุ่มกว้าง 80 เซนติเมตร และสูง 120 เซนติเมตร
<b>ใบ</b>	ใบเป็นใบเดี่ยว (simple leaf) เมื่อโตเต็มที่จะมีแผ่นใบกว้างประมาณ 6 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร มีรอยหยัก (lobed) 2 รอย ฐานใบรูปหัวใจ (cordate) ปลายใบเรียวแหลม (acuminate) การเรียงตัวของเส้นใบแบบร่างแห (netted) ใต้ใบมีรังควัตถุสีแดงกระจายอยู่เล็กน้อย ก้านใบยาวประมาณ 3-4 เซนติเมตร การเรียงตัวของใบบนกิ่งเป็นแบบเวียน (spiral)
<b>ดอก/ช่อดอก</b>	ดอกแยกเพศเป็นดอกเพศผู้และเพศเมียอยู่รวมกันในช่อดอกเดียวกัน (monoecious) ลักษณะช่อดอกเป็นแบบช่อกระจุกซ้อนเชิงประกอบ (compound dichasium) ช่อดอกยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ภายในช่อดอกจะมีดอกย่อยที่เป็นเพศเมียประมาณ 3-4 ดอก และดอกเพศผู้ประมาณ 40-50 ดอก ดอกเพศเมียบานก่อนตัวผู้ ดอกย่อยรูปกงล้อ (rotate) มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1.5 เซนติเมตรกลีบเลี้ยง (sepal) สีเขียวอ่อน กลีบดอก (corolla) มี 5 กลีบปลายดอกงอลงเล็กน้อย ปลายกลีบดอกที่แผ่ออกสีม่วงแดงอ่อน เมื่อเทียบกับ RSH Colour Chart จัดอยู่ใน Red-Purple Group 65 B และตรงกลางของกลีบดอกมีสีเข้มกว่า เมื่อเทียบกับ RSH Colour Chart จัดอยู่ใน Red-Purple Group 65 A ดอกเพศผู้มีอับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านชูอับละอองเรณู (filament) สีขาว ดอกเพศเมียมีรังไข่เหนือวงกลีบ (superior ovary) มีลักษณะเป็น 3 พู
<b>ผล/เมล็ด</b>	สบูดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 2 จะไม่ติดผลและเมล็ด แต่บางครั้งพบมีผลเกิดขึ้นแต่ไม่มีเมล็ดภายใน ซึ่งจะฝ่อร่วงและหล่นภายใน 10-12 วัน
<b>ลักษณะอื่น ๆ</b>	ขนาดทรงพุ่มปานกลาง (moderate bushy) ขนาดใบเล็ก



- (A) ลักษณะดอก สีดอกและช่อดอก ของพันธุ์กำแพงแสน 2 ต้นแรก (ดั้งเดิม) ที่ตัดไว้
- (B) ลักษณะของใบสปู่ดำประดับพันธุ์กำแพงแสน 2
- (C) ลักษณะดอก สีดอก และทรงพุ่มจากการเสียบยอดบนตอสปู่ดำ ครั้งที่ 3 ติดต่อกัน

### สปู่ดำพันธุ์กำแพงแสน 2